

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA
Kultuurhariduse osakond
Kultuurikorralduse õppekava

Kadi Mitt

OTT TOIDUVÕRGUSTIKU AASTAPÄEV

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Jana Karilaid, kultuurikorralduse MA

Kaitsmisele lubatud .....

Viljandi 2015

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. ORGANISATSIOONI ÜLEVAADE	4
1.1. OTT mudeli selgitus	4
1.2. Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, eesmärgid ja missioon	4
1.2.1. Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, eelarve ja rahastamine	6
1.3. MTÜ Viljandimaa OTT ja selle eesmärgid	8
1.4. Kultuurisituatsioon.....	10
2. SÜNDMUS	12
2.1. Tutvustus	12
2.2. Vajalikkus ja eesmärgid.....	12
2.3. Siht- ja sidusrühmad	13
2.4. Konkurents.....	15
2.5. Sündmuse mõju analüüs	15
3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS	19
3.1. Meeskond ja tegevuste kirjeldus	19
3.2. Turundus- ja reklaamtegevus.....	20
3.3. Eelarve ja rahastus	22
3.4. Sündmuse korraldusprotsessi ja toimumise analüüs	26
3.5. Eneserefleksioon	28
KOKKUVÕTE.....	30
KASUTATUD KIRJANDUS.....	31
LISAD	34
Lisa 1 Ajakava	34
Lisa 2 Plakat.....	35
Lisa 3 05.01.2015 edastatud pressiteade	36
Lisa 4 Kutse	37
Lisa 5 Pressikajastused	38
Lisa 6 Pildid sündmusest.....	39
SUMMARY	41

SISSEJUHATUS

Valisin oma loov-praktiliseks lõputööks 10. jaanuaril 2015 toimunud Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik ja MTÜ Eesti OTT poolt koordineeritud Otse Tootjalt Tarbijale (edaspidi OTT) aastapäeva tähistamise, mis hõlmas tootjatele mõeldud koosolekut ja seminari, laata ja avalikku seminari "Globaalpohmelus ja kohalik toit ehk kuidas keerulistel aegadel söönuks saada" ning kus korraldamisprotsessis täitsin meeskonnaliikmena eelkõige infolevikuga seotud ülesandeid.

OTT on piirkondlik kodanikevõrgustik, mis organiseerib kaubavahetust tootjate ja tarbijate vahel ilma vahendustasuta. Tuginedes varasemale teabele OTT võrgustiku tegevusest ning huvist kohaliku toidu vastu liitusin Viljandimaa Toiduvõrgustiku meeskonnaga ning jaanuarikuu sündmusest sai minu lõputöö.

Käesolev töö jaguneb kolmeks peatükiks, millest esimene annab ülevaate OTT võrgustiku mudelist; sündmust korraldanud organisatsioonist– seltsingust Viljandimaa Toiduvõrgustik, nende eesmärkidest, eelarvest, rahastamisest ja organisatsioonistruktuurist ning MTÜ-st Viljandimaa OTT. Teises peatükis keskendun aastapäevaga seotud sündmusele, andes ülevaate ning analüüsides selle tausta, vajalikkust, eesmärgi, siht- ja sidusgruppe, konkurente ning peatüki lõpus analüüsin erinevatest aspektidest lähtuvalt sündmuse mõjusid. Töö kolmandas osas kirjeldan korraldusprotsessi, sealhulgas meeskonda, turundus ja reklaamitegevust, sündmuse eelarvet ning peatüki lõpus analüüsin sündmuse tulemusi kui ka saadud kogemusi ja rahulolu seoses toimunud sündmusega.

1. ORGANISATSIOONI ÜLEVAADE

1.1. OTT mudeli selgitus

OTT (Otse Tootjalt tarbijale) mudelis puudub vahendaja ning kaubavahetus käib kaubakohtumistel reeglina üks kord nädalas talunike ja tarbijate vahel, kus abiks on vabatahtlikud koordinaatorid. Tarbija maksab kauba eest otse talunikule, soovitavalt lepingu alusel ja perioodiliselt. OTT toiduvõrgustiku mudel erineb tavapärasest turust seetõttu, et suurem osa kaubast on ette tellitud ning kohtumine toimub lühikese aja vältel (umbes üks tund), säästes nii tootja kui ka tarbija aega (Eesti OTT kodulehekülg. Asutaja abi).

OTT toiduvõrgustik sai alguse 2009. aastal Sirkka Pintmanni eestvedamisel. OTT toiduvõrgustik (nagu ka Sirkka Pintmanni asutatud Maakaup.com) algas isiklikust vajadusest ja soovist kodumaist talutoitu osta. Maakauba asutamise ajal käidi kogemusi omandamas ja sealseid hästi toimivaid AMAP toiduvõrgustikke uudistamas Prantsusmaal ning tagasi tulles algatati juba suve lõpul OTT-nimeline toiduvõrgustik Kuusalu vallas. Pintmann aitas sama skeemi jagades alustada 2010. aastal Raasiku OTTil Arukülas ning 2011. aastal Viljandi OTTil Viljandis, hiljem juba ka Kosel, Rakveres, Kolgas ja Kiilis (*ibid.*). Tänapäevaks on OTT toiduvõrgustikke kümme: Kuusalu OTT, Kose OTT, Viljandimaa OTT, Saare OTT, Kiili OTT, Rakvere OTT, Kolga OTT, Läänemaa OTT ja Pärnumaa OTT (Eesti OTT kodulehekülg. Eesti OTT-d). 2014. aastal lõi Sirkka Pintmann OTT toiduvõrgustikke ühendava katuseorganisatsiooni MTÜ Eesti OTT, mis aitab leida OTT tootjatele täiendavaid müügikanaleid juba olemasolevate piirkondlikele kaubakohtumistele lisaks. Lisaks aitab OTTide ühendus vahetada kogemusi ja arendada omavahelist koostööd (Pintmann 2015).

1.2. Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, eesmärgid ja missioon

Sündmuse peamiseks korraldajaks oli seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, mis muudeti 6. detsembril küll MTÜ-ks, aga kuna sündmuse toimumise ajaks ei olnud MTÜ kohta veel kinnitust saadud, siis 10. jaanuari sündmus toimus veel seltsingu vormi alt. "Seltsing on

kodanikeühenduse lepinguline vorm, kus koostööpartnerid ehk seltsinglased lepivad kokku oma panuse andmises ühise eesmärgi saavutamiseks. Kuna tegemist pole juriidilise ega füüsilise isikuga, siis seltsingut mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse ei kanta" (Hea Kodanik kodulehekülgl. Kuidas asutada seltsingut?).

Seltsinguleping on sõlmitud 29. septembril 2011. aastal järgmiste inimeste vahel: Ruth Karma, Kristi Lõhmus, Heli Arak, Anu Johani ja Peep Tobreluts, keda seltsingulepingus nimetatakse edaspidi "seltsinglasteks". Lepingu eesmärgina on välja toodu järgnev:

"Lepingu eesmärgiks on asutada seltsing Viljandimaa toiduvõrgustik, mille tegevus aitaks suurendada kohaliku toidu, sh mahetoidu kättesaadavust Viljandi maakonnas ning suurendada toidutootjate arvu ühistegevuse kaudu" (Seltsinguleping).

"Eesmärk on kirjeldus mõõdetavast tulemusest, mis tuleb saavutada teatud aja piires" (Perens 2001, lk 191). Siinkohal toon välja, et seltsingulepingus esitatud eesmärk sobib pigem missiooniks kui eesmärgiks, mis peaks olema välja toodud kui lõpptulemus, mida tahetakse saavutada. Sellest tulenevalt sõnastan eelpool väljatoodud eesmärgist lähtuvalt seltsingu missiooni: seltsingu Viljandimaa toiduvõrgustiku missiooniks on aidata suurendada kohaliku toidu, sh mahetoidu kättesaadavust Viljandi maakonna inimestele ning suurendada toidutootjate arvu seltsingu ühistegevuse kaudu.

Kuna käesolevas peatükis lähtun seltsingulepingus välja toodud formuleeringust, siis seltsingulepingu eesmärkide saavutamiseks lasub lepingust tulenevalt seltsinglastele kohustus seltsinguga liitumisel anda seltsingu varasse rahaline panus 10 eurot. Samuti on seltsinguga kokkuleppel võimalik teha mitterahaline panus kas esemete üleandmise või teenuste osutamise näol (Seltsinguleping).

Seltsingulepingust tuleneb, et seltsinglased valivad endi hulgas esimehe, kelle ülesandeks on seltsingu igapäevategevuse juhtimine ja seltsingu esindamine suhtes kolmandate isikutega. Valituks osutus Ruth Karma (*ibid.*). 26. septembril 2012. aastal viidi sisse muudatus, kus seltsinglased valisid uue esimehe, kelleks osutus Anu Johani (Seltsingulepingu punkt 5. muudatus).

Viljandimaa Toiduvõrgustiku Seltsing tegutseb kolme osapoolega: tootjad, tarbijad ja toimkond, kus tootjaid on kõikidest Viljandimaa valdadest ja ka teistest maakondadest. Viljandi linnas toimetavad hetkel kaks tootjat – Rohelise Maja Kohvik ja Mahe Pagar.

Tarbijateks on Viljandi linnarahvas, kes on leidnud endale n-ö oma tootja ja kohtub kaubakohtumisteks töökohtades, kodutrepil, kaubakohtumistel neljapäeviti või UKU Keskuses igakuisel taluturul.

Toimkond on valdavas enamuses tarbijad, kes tegutsevad vabatahtlikult. Liikmed valivad ise oma panustamise võimaluse ja seetõttu on mingil perioodil kaasalöömine ja vastutuse võtmine aktiivsem ja vastupidi. Toimkonna liikmed on Viljandi linna kodanikud (Organisatsiooni liikmete nimekiri).

Seltsingu puhul on tegemist võrkorganisatsiooniga. Võrkorganisatsioon tähendab seda, et see koosneb suhteliselt autonoomsetest liikmetest (isikud, grupid, ettevõtted), mis on omavahel seotud ühiste eesmärkidega ja toovad ühiseks tulemitootmiseks kaasa täiendava oskusteabe. (Siimon 2004, lk 203). Ka Seltsingu lepingus oli välja toodud lepingu koostamise eesmärk, milleks oli asutada seltsing Viljandimaa toiduvõrgustik, mille tegevus aitaks suurendada kohaliku toidu, sh mahetoidu kättesaadavust Viljandi maakonnas ning suurendada toidutootjate arvu ühistegevuse kaudu. Eesmärk näitab, et seltsingu liikmete ühine soov on oma tegevusega aidata suurendada kohaliku toidu, sh mahetoidu kättesaadavust Viljandi maakonnas ning suurendada toidutootjate arvu ühistegevuse kaudu. Seltsingu liikmed aga on kõik üksikisikud, keda seob vaid ühine eesmärk ning asutatud seltsing.

1.2.1. Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, eelarve ja rahastamine

Lähtuvalt Seltsingu Viljandimaa Toiduvõrgustik seltsingulepingu punktist 6 kuulub seltsinglaste ühisomandisse seltsingule üleantav vara, mis omandatakse seltsingu varasse kuuluva õiguse alusel või hüvitisena. Seltsingu vara tekkimise kirjeldust seltsingulepingus ei käsitleta. Siinkohal aga tugineksin MTÜ Viljandimaa OTT põhikirjale, kus IV peatükis "Ühingu vara ja majandustegevus" on välja toodud, et ühingu vara tekib sisseastumis- ja liikmemaksudest; toetusfondidest; majandustegevusest; muudest tuludest, mis saadakse ühingu põhikirjas

sätestatud eesmärkide realiseerimiseks arendatava tegevusega (MTÜ Viljandimaa OTT põhikiri). Kuna seltsing oli MTÜ Viljandimaa OTT eelkäija, siis julgen väita, et ka seltsingu vara tekkis sisseastumis- ja liikmemaksudest; toetusfondidest; majandustegevusest ja muudest tuludest.

"Eelarve on projekti eesmärgi saavutamiseks vajalike kulutuste kalkulatsioon" ning "eelarve kalkuleeritakse eri kululiikide ja ülesannete lõikes" (Perens 2001, lk 161). Seltsingu eelarve aluseks on Viljandi linnale esitatud tegevustoetuse taotlus, kus on OTT tegevuste eelarve all välja toodud järgmised tegevuste kategooriad:

- "töö ja suhtlus tootjatega (tootjate info, voldikud ja flaierid, talusildid, aastaseminar, teemapäevad ja koolitused);
- tarbijatega seotud tegevused (teavitamine, teemapäevad, talukülastused ja talgud);
- avalikkusega seotud tegevused (esinemised, uudiskiri, infokanalid, OTT kingikott, OTT vanker);
- uued arendused (Eesti OTT, toiduait)" (OTT tegevuste eelarve 2015.a).

Detailset eelarvet ning konkreetseid numbreid ma tegevuskategooriate all välja tuua ei soovi. Küll aga toon välja kulude proportsioonid tegevuste kategooriate lõikes, kus kogu 2015. aasta eelarvest moodustavad töö ja suhtlus tootjatega 63%, tarbijatega seotud tegevused 17%, avalikkusega seotud tegevused 10% ja uued arendused 10% (vt diagramm 1).

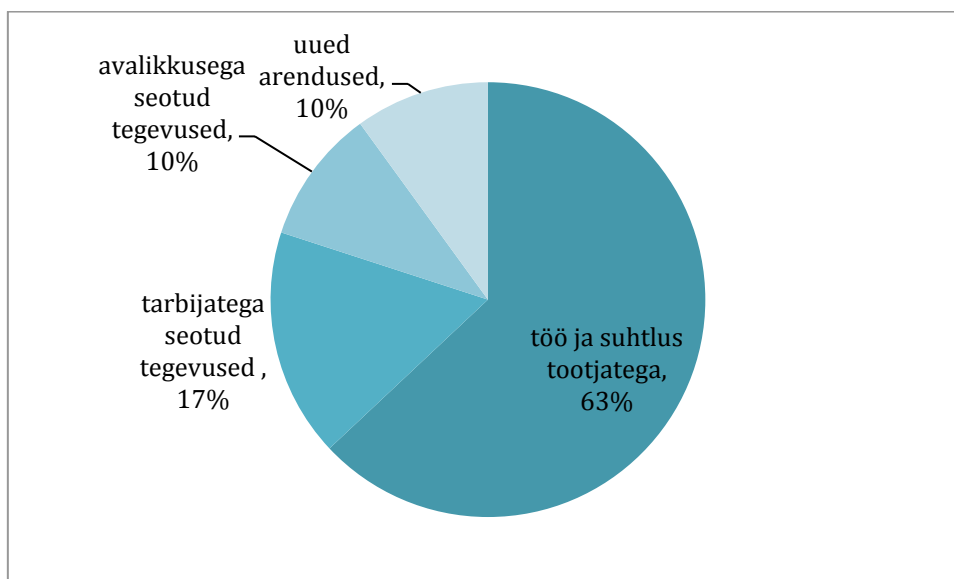

Diagramm 1. Kulude proportsioonid kategooriate lõikes

Esimese ning eelarvemahukaima tegevusvaldkonna peamiseks kuludeks on materjali, trüki ja lektorite töötasudega seotud kulud, mis eelarves välja toodud teiste tegevustega võrreldes ongi ühed kulukaimatest. Samuti kuulus ka 10. jaanuaril toimunud laat ja seminar eelmainitud kategooriasse, olles välja toodud "aastaseminar" all.

Seltsingu tulud tulevad peamiselt tootjate liikmemaksust ning eelmiste perioodide tuludest. Konkreetseid iga-aastaseid üldiseid toetajaid, rahastajaid eraldi välja tuua ei saa. Küll aga leiab toetajaid/rahastajaid erinevate konkreetsete tegevusvaldkondade lõikes. Osaledes laada ja seminari korraldusprotsessis haldan vaid sündmusega seotud toetajate/rahastajate infot, millest detailsemalt kirjutan peatükis 3.3. Eelarve ja rahastus.

1.3. MTÜ Viljandimaa OTT ja selle eesmärgid

Praeguseks seltsingut enam ei ole ning Viljandimaa OTTide tegevust koordineerib MTÜ Viljandimaa OTT, mis on Viljandis asutatud Viljandimaa Toiduvõrgustiku Seltsingu õigusjärglane (Viljandimaa Toiduvõrgustik OTT kodulehekülg. MTÜ Viljandimaa OTT). MTÜ asutati MTÜ põhikirja andmetel 6.detsembril 2014. aastal ning on vabatahtlikkuse alusel ühinenud füüsiliste ning juriidiliste isikute iseseisev, poliitiliselt sõltumatu, kasumit mittetaotlev organisatsioon, mis tegutseb avalikes huvides (MTÜ Viljandimaa OTT põhikiri). Inforegistri andmetel on MTÜ Viljandimaa OTT registreeritud aga 13.01.2015 (Inforegister. Viljandimaa OTT MTÜ).

"MTÜ Viljandimaa OTT on loodud koondama inimesi, keda huvitab kohaliku ja puhta toidu, käsitöö, väiketootmise valdkond ning selle edendamine. MTÜ peamiseks tegevusalaks on väikepõllumajanduse ja väiketootmise edendamise soodustamine, kohaliku toidu võrgustike arendamine, valdkonna teabe kogumine, loomine ja edastamine" (Viljandimaa Toiduvõrgustik OTT kodulehekülg. MTÜ Viljandimaa OTT).

MTÜ Viljandimaa OTT põhikirjas on eraldi sõnastatud ka kolm eesmärki:

- kaasa aidata väiketootjate ja tarbijate võrgustiku arendamisele;
- soodustada ühistegevust;
- leida uusi turustuskanaleid.

Siinkohal on MTÜ põhikirjas toodud välja tegevused, mida eesmärgi saavutamiseks teha, kuid konkreetseid eesmärke sõnastatud ei ole.

Samuti on MTÜ põhitegevuste all välja toodud järgnev:

- tootjate ja tarbijate võrgustike arendamine;
- koolitus- ja arendustegevused, sh tootearendustegevus;
- teavitustöö ja nõustamine;
- müügi korraldamine;
- turundustegevus;
- koostöö arendamine kõigi Ühingu sarnaseid eesmärke taotlevate isikute ja organisatsioonidega Eestis (*ibid.*).

MTÜ põhikirjas on toodud välja ka põhikirjaliste eesmärkide saavutamise tegevused, mis on sõnastatud järgnevalt:

"Põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on Ühingul õigus:

- väljendada liikmeskonna seisukohti riiklikel ja ühiskondlikel aruteludel ning otsustamistel;
- osaleda otseturustamise-alaste kodu- ja välismaiste rahvusvaheliste organisatsioonide töös;
- korraldada koolitusi, diskussioone, seminare, näituseid, konverentse jt temaatilisi teabeüritusi;
- avada ja sulgeda arveldus-, jooksev- ja erikontosid krediitiasutustes ning sooritada finantsoperatsioone;
- omandada, omada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara;
- omada väike- ja põhivahendeid, võtta vastu pärandusi, kingitusi ja annetusi;
- rakendada oma tegevuse kindlustamiseks palgalisi töökohti;
- luua fonde ja sihtkapitale;
- teha koostööd ja sõlmida koostöölepinguid füüsiliste ja juriidiliste isikutega Eestis ja välismaal" (MTÜ Viljandimaa OTT põhikiri).

Siinkohal tuleks nii seltsingu kui ka MTÜ eesmärgid kui seisundid liikmetel läbi mõelda ning

korrektelt välja tuua, praegusel juhul ühtegi õigesti määratletud eesmärki seltsingulepingust ega ka MTÜ põhikirjast välja ei tule.

1.4. Kultuurisituatsioon

Sündmus toimus Viljandi linnas, maakonnakeskuses, mis on rahvaarvu poolest suuruselt kuues linn Eestis. Linna territooriumi ajalooline kujunemine on saanud alguse Lossimägedest ja seal asunud muinas- ja ordulinnusest. Tinglikult võib territooriumi jagada järgmisteks linnaosadeks: Kesklinn, Kivistiku, Kantreküla, Uueveski, Paalalinn, Männimäe, Peetrimõisa ja Kantremaa (Viljandi linna arengukava 2013–2020, lk 3).

Viljandi maakonnas tegutseb mitmeid suuremaid ja väiksemaid ettevõtteid. Valdkondlikult tegutseb Viljandi maakonnas nii tekstiilitootmise, toiduainetööstuse, ehitusmaterjalide tootmise, metallitöötlemisega jne seotud ettevõtteid. "Tuntumad äriühingud on AS Viljandi Metall, AS Hansa Candle, AS Kolmeks, AS Viljandi Aken ja Uks, AS Toom Tekstiil, OÜ Delux, ilutulestiku keskus Arnika OÜ, AS Estonian Match, AS Anttila, AS Mivar-Viva, OÜ Sweba-Dahlen jt" (Statistikaamet. Viljandi linn). Viljandi maakonna majanduses on traditsioonilisel olulisel kohal ka põllumajandus, mida ilmestab fakt, et kui Eestis on primaarsektori osakaal majanduses alla 4%, siis Viljandi maakonnas on see üle 13% (Statistikaamet. Viljandi Maakond). Primaarsektor hõlmab endas tegevusvaldkondi, mis on seotud põllu- ja metsamajanduse, jahinduse ja kalastuse ning maavarade kaevandamisega (Haapsalu kutsehariduskeskus. Majanduse tegevusvaldkonnad).

Viljandi linna koduleheküljel on välja toodud ka 8 suuremat kultuuriasutust: Eesti Pärimusmuusika Keskus, Kondase Keskus, Viljandi linnaraamatukogu, Viljandi Muuseum, Nukuteater, Sakala Keskus, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Ugala teater. Samuti tegutseb Viljandi kodulehekülje andmetel Viljandi maakonnas 21 toitlustusettevõtet (kohvikut/restorani) ning 33 majutusettevõtet. Võib ka olla toitlustus- ja majutusettevõtteid, mida ei ole Viljandi linna koduleheküljel välja toodud, kuid eelmainitud mahud annavad ülevaate pakkujate ligikaudsest arvust.

Viljandi linnas asub ka turg ning turuhoone, mille müüjad ning kliendid sarnanevad kõige enam nii OTT toiduvõrgustiku tootjatele kui ka klientidele. Siinkohal ei saa väita, et OTT

toiduvõrgustiku tootjad ei müü oma tooteid ka Viljandi turul, mis justkui peaks olema OTT toiduvõrgustiku suurim konkurent. Konkurendiks Viljandi turgu aga pidada ei saa, see on väljund tootjatele oma toodete müümiseks. Viljandi turul on nii aiasaadusi, olevenalt hooajast lilletaimi ja muid istikuid, käsitööd. Turuhoones on nii pagari- ja kondiitritooteid, Viljandimaa talude piimatooteid, kohalikku liha ja vorsti, värsket kala (Puhkaeestis.ee. Viljandi Turg). Ka Viljandi OTT toiduvõrgustik korraldab taluturgusid ning need toimuvad UKU keskuses, kus kauplevad vaid OTT toiduvõrgustiku tootjad. Rohkematest sellelaadsetest turgudest ei ole ma teadlik. Samuti on Viljandi OTT toiduvõrgustik ainukene otse tootjalt tarbijale toiduvõrgustik, hõlmates nii Viljandi linna kui ka maakonda.

2. SÜNDMUS

2.1. Tutvustus

Viljandimaa OTT neljanda aastapäeva raames korraldatud sündmus, mis sisaldas nii tootjatele mõeldud hommikust koosolekut ja seminari, kohaliku toidu laata kui ka linnarahvale avatud seminari "Globaalpohmelus ja kohalik toit ehk kuidas keerulistel aegadel söönuks saada" toimus 10. jaanuaril 2015. aastal kolmandat korda. Käesoleval aastal toimunud aastapäeva tähistamise tegi võrreldes eelnevate aastatega eriliseks asjaolu, et sündmus hõlmas esimest korda OTT toiduvõrgustiku liikmeid Eesti erinevatest maakondadest. Kui varasemalt tähistas sündmus vaid Viljandimaa OTT aastapäeva, siis käesoleval aastal ühendati sündmus ka Eesti OTTiga ning tähistati kahe organisatsiooni aastapäevi ühise tootjate koosoleku, laada ning seminariga.

Sündmuse kontseptsioon on jäänud varasemate kordadega samaks, alustades tootjatele mõeldud koosolekust; laadast, kus osalevad kohalikud OTT toiduvõrgustikku kuuluvad tootjad ning päädinud avaliku seminariga. Selle aasta uuendusena osales nii tootjate koosolekul kui ka laadal OTT toiduvõrgustike tootjaid üle Eesti, mis kindlasti muutis kaubavalikut laiemaks ning tõi laadale rohkem huvilisi. Samuti peeti päeva lõppedes OTT toiduvõrgustike eestvedajatega töökoosolek, kus arutati edasisi arenguplaane ning -suundi. Detailne 10. jaanuari sündmuste päevakava on välja toodud Lisa 1-s. Pääs taluturule oli kõikidele külastajatele tasuta. Seminaridest osavõtt maksis tavakülastajale kaks eurot; õpilastele, tootjatele ja võrgustike toimkonna liikmetele oli seminar tasuta.

2.2. Vajalikkus ja eesmärgid

Seminari-laada formaadis aastapäeva tähistamine on seda enam oluline, et alates käesolevast aastast on tegu kõige suurema Eesti OTTe koondava sündmusega kalendriaastas (varasemalt koondas aastapäev vaid Viljandimaa OTT toiduvõrgustikku kuuluvaid tootjaid). Sündmus annab võimaluse tootjatel üle Eesti kohtuda ning valdkonnaga seotud rõõme ja muresid jagada,

sealhulgas soodustab üle Eesti OTTe hõlmav sündmus ühistegevust. Lisaks ühistegevusele loob sündmus tootjatele lisaväljundi nii oma toodete müügiks kui ka reklaamiks ning uue kliendibaasi kasvatamiseks.

Vähem oluliseks ei saa ka pidada teavitustööd, mis läbi sündmuse toimumise aset leiab, sealhulgas otsene OTT toiduvõrgustiku populariseerimine, tutvustamine ning reklaamimine. Siinkohal pean vajalikuks rõhutada OTT toiduvõrgustiku olemasolu ning tegutsemise olulisust, mis viib oma tegevuse kaasabil kokku tootja ning tarbija, tuues tarbijani puhas ja värske kodumaine toodang.

Kuna sündmus on osa Viljandimaa OTT ning Eesti OTT toiduvõrgustike tegemistest, siis eraldi eesmäärke sõnastatud ei ole. Jätkates aastapäeva tähistamist sarnase struktuuri alusel ning kasvades ka aasta-aastalt suuremaks, võiks sündmuse korraldamise etapis sõnastada detailsemalt ja täpsemalt sündmuse eesmärgid selleks, et sündmusprotsessis osalevad liikmed saaksid ühiselt toimuvast aru.

2.3. Siht- ja sidusrühmad

"Sihtrühm on kindlate tunnustega inimeste rühm, kellele mingi reklaam, toode vms on mõeldud" (ÕS 2013, *sub sihtrühm*). OTT aastapäevaga seotud sündmused on esmaselt mõeldud OTT toiduvõrgustiku tootjatele endile, mis tähendab seda, et sündmus annab neile võimaluse tulla kokku ja arutada põllumajanduse ning sellega seotud ettevõtluse rõõme ja muresid, saada osa nii otseselt tootjatele mõeldud seminarist kui ka üldseminarist ning samuti tutvustada oma tooteid tarbijatele. Teine suurem sihtrühm on tarbijad ehk talu- ja mahetoodangust huvitunud inimesed. Samuti saab sihtrühmana määratleda inimesi, kes otseselt laata ei külastanud ja sellisel kujul tarbijad ei olnud, kuid kes võtsid osa seminarist, huvitudes põllumajanduse ja mahetootmisega seotud teemadest.

"Sidusrühm on ettevõttega (organisatsiooniga) seotud üksikisikud või nende grupid, kes võivad mõjutada ettevõtte (organisatsiooni) tegevust või olla ise mõjutatud ettevõtte (organisatsiooni) tegevusest" (EAS kodulehekülg. Sidusrühm). OTT aastapäeva sidusrühmadeks on nii OTT aastapäeva kaaskorraldajad kui ka partnerid. Peamiseks kaaskorraldajaks OTT aastapäeva tähistamisel oli MTÜ Eesti OTT. Eesti OTTi kaasamise põhjus oli üsna loogiline – Eesti OTT on

loodud koondama üle Eesti tegutsevaid OTT toiduvõrgustikke, olles justkui katuseorganisatsioon, mille eesmärk on leida OTT tootjatele täiendavaid müügikanaleid juba olemasolevate piirkondlikele kaubakohtumistele lisaks ning vahetada kogemusi ja arendada omavahelist koostööd. Eesti OTTi kaasamine muutis sündmuse OTT toiduvõrgustiku mõttes üle-Eestiliseks, koondades Viljandisse mitmeid Viljandimaa tarbijaskonnale veel seni tundmatuid tootjaid.

Partnerite puhul saab välja tuua Maamajanduse infokeskuse, kes on ka eelnevate aastate Viljandimaa OTT aastapäevaga seotud sündmuse toetanud. Maamajanduse infokeskus on Põllumajandusministeeriumi hallatav riigiasutus, mis täidab järgmisi riiklikuid ülesandeid:

- Keskus kogub põllumajandusliku raamatupidamise andmebaasi põllumajandustootjate majandustegevuse analüüsimiseks vajalikud andmed, töötleb ja analüüsib neid ning edastab Põllumajandusministeeriumile.
- Keskus täidab «Eesti maaelu arengukava 2007–2013» peatükis 16.2 nimetatud riikliku maaeluvõrgustiku (edaspidi *maaeluvõrgustik*) üksuse ülesandeid ja «Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava» peatükis 6.5.7 nimetatud riikliku kalandusvõrgustiku (edaspidi *kalandusvõrgustik*) üksuse ülesandeid.
- Keskus koostab igal aastal kattetulu arvestused peamiste põllumajanduskultuuride ja põllumajandusloomade liikide kaupa erinevatel saagi- ja produktiivsuse tasemetel ning edastab Põllumajandusministeeriumile.
- Keskus täidab põllumajandussektori konsulentidele kutsekvalifikatsiooni (kutset) andva organi ülesandeid ja korraldab vastava komisjoni tööd.
- Keskus täidab muid riiklikke ülesandeid, mis tulenevad seadusest või määrusest, samuti neid, mille täitmiseks ta on kohustatud põllumajandusministri otsusega (Maamajanduse infokeskuse koduleheküljel. Põhimäärus).

Viljandimaa OTT aastapäeva tähistamist on Maamajanduse infokeskus toetanud kahel eelneval aastal ruumi rendi ja tootjate toitlustusega seotud kuludega. Ka käesoleva aasta sündmuse puhul tasus Maamajanduse infokeskus Sakala keskuse rendi, tootjate toitlustuse ning varasemaga võrreldes lisaks ka ühe seminari esineja honorari.

2.4. Konkurents

OTT aastapäeva konkurentidest võib pidada kõiki samal ajal toimuvaid sündmusi Viljandi linnas. 10. jaanuaril toimus Viljandi linnas samal ajal Meeste harrastajate tenniseturniir, Viljandimaa meistrivõistlused korvpallis, Eesti meistrivõistlused käsipallis (Kultuur.net. Sündmused). Õhtused sündmused linnas konkurenti pigem ei pakkunud, sest OTT aastapäeva tähistamise programm oli läbi kella 18.00-ks.

Sama-laadseid sündmusi Viljandis 10. jaanuaril ei toimunud. Erinevaid laatasid toimub laadakalender.ee portaali järgi Eestis ühes aastas ligikaudu 500, kuid valdavalt jääb laadaperiood kevad- ja suvekuudesse. Siinkohal erineb aga OTT aastapäeva sündmus tavapärastest laadades just oma seminar-laada vormi tõttu. Samuti on OTT toiduvõrgustik ainukene omataoline toiduvõrgustik Eestis ning siinkohal toiduvõrgustiku-kujulisi konkurente Eestis ei ole. Konkurentideks ei saa ka pidada välismaa erinevaid toiduvõrgustikke, sest vähemalt veel praegu on OTT toiduvõrgustiku suunitlus Eestis elav tarbijaskond.

2.5. Sündmuse mõju analüüs

Käesolevas töös on sündmuse mõjude analüüsi teoreetilise alusena kasutatud allika "Eesti Konjunktuuri Instituudi majanduslike mõjude hindamise analüüs" tabelit 2.2.1. Ürituste võimalikud mõjud ja mõjusuunad koos näidetega, kus on välja toodud järgmised mõju liigid ning positiivsed ja negatiivsed mõjud:

Tabel 2.2.1. Ürituste võimalikud mõjud ja mõjusuunad koos näidetega

Mõju liik	Positiivne mõju	Negatiivne mõju
Majanduslik	<ul style="list-style-type: none"> • Suurenenud tulud • Töökohtade loomine • Tööjõu pakkumise suurendamine • Elatustaseme tõus • Edu turistide ligimeelitamisel • Hooajalisuse vähendamine	<ul style="list-style-type: none"> • Hinnatõus sündmuse ajal • Kinnisvara spekulatsioonid • Investeeringute ebaefektiivsus • Ebaadekvaatne sündmuse kulude hindamine, kahjum • Kohalike ettevõtete tõrjutus

Turism/kaubandus	<ul style="list-style-type: none"> • Suurenenud teadlikkus piirkonnast reisimis- ja turismikohana • Suurenenud teadlikkus potentsiaalseteks investeeringuteks ja äritegevuseks • Uute majutuskohade ja turismiattraksioonide rajamine • Suurenenud ligipääs 	<ul style="list-style-type: none"> • Piirkonna maine halvenemine ebasobivate rajatiste, tegutsemistavade, hindade tõusu, turvaprobleemide vms tõttu • Negatiivsed reaktsioonid kohalikelt ettevõtetelt tulenevalt kasvanud konkurentsist kohalikule tööjõule ja omavalitsuste toetusmeetmetele
Keskkondlik	<ul style="list-style-type: none"> • Uute rajatiste ehitamine • Kohaliku infrastruktuuri paranemine • Pärandi säilitamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Kahju keskkonnale (müra, liigne transport, tallamine jne) • Muutused loodusprotsessides • Kaitse all olevate rajatiste, kohtade kahjustamine • Ülerahvastatus
Sotsiaalne/kultuuriline	<ul style="list-style-type: none"> • Kohalike elanike püsiv huvi ja osalemine üritusega seotud tegevustes • Piirkondlike väärtuste ja traditsioonide tugevnemine • Noorte noorem seotus oma kodukohaga 	<ul style="list-style-type: none"> • Isiklike või isiklikku laadi tegevuste kommertsialiseerumine • Sündmuse või tegevuse olemuse muutmine turismi edendamiseks • Kuritegevuse kasv • Muutused kogukonna struktuuris
Psühholoogiline	<ul style="list-style-type: none"> • Suurem kohalik uhkus ja kogukonna ühtsustunne • Suurenenud arusaam maailma mitmekesisusest • Aktiivsuse kasv • Positiivsed emotsioonid 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaitsemehhanismi teke sündmust vastuvõtvas regioonis • Kultuurišokk • Arusaamatused, mis võivad tekitada kohalikus/külastajas vaenu
Poliitiline/administratiivne	<ul style="list-style-type: none"> • Piirkonna ja selle väärtuste suurenenud (rahvusvaheline) tunnustamine • Planeerijate oskuste arenemine 	<ul style="list-style-type: none"> • Sündmuse tõelise olemuse muutumine eliidi väärtuste peegelpildiks • Suutmatust toime tulla ja saavutada soovitud

	<ul style="list-style-type: none"> • Piirkonna ettevõtete, asutuste, organisatsioonide parem koostöö ja vastastikune mõistmine 	eesmärke <ul style="list-style-type: none"> • Sündmuste kasutamine ebapopulaarsete otsuste õigustamiseks • "Vägikaikavedu"
--	---	--

(Allikas: Hall 1992 viidatud Janeczko et al. 2002 kaudu, EKI täiendused. Eesti Konjunkturi Instituudi majanduslike mõjude hindamise analüüs, lk 17 järgi)

"Majanduslikuks mõjuks loetakse üldise definitsiooni järgi nihkeid tootmise tasemes (majandustegevust ja ettevõtlust ergutavad või pidurdavad mõjud), selle struktuuris (nt. muutused erinevate majandussektorite osakaalus), majandustegevuse juhtimises ja organiseerimises, efektiivsuses, jne" (Majanduslike mõjude hindamine, lk 1). "Majanduslik mõju sõltub üritust külastanud inimeste arvust ja kulutustest, ürituse ja regiooni mainest, sisust, korraldajate professionaalsusest, turunduslikust kompetentsist, piirkonna infrastruktuurist, ettevõtete ja asutuste valmidusest teenindada külastajaid ning valmidusest pakkuda korralduseks vajaminevaid kaupu ja teenuseid" (*ibid.*, lk 17). "Piirkondlik majanduslik mõju avaldub ka läbi ürituste korraldamise, sest ürituste läbiviimine on seotud erinevat laadi kulutustega – esinejate ja osalejate majutamine, toitlustamine ja transport, reklaamimine, valgus- ja helitehnilised teenused, ürituste läbiviimine kohapeal jne" (*ibid.*, lk 21).

Kuigi OTT aastapäeva tähistamise majanduslikud mõjud ei ole suured, külastasid nii esinejad kui ka OTT toiduvõrgustiku tootjad kohalikke poode ja toitlustusasutusi, neid majanduslikult mõjutades. Kuna valdav osa OTT toiduvõrgustiku tootjaid lahkus Viljandist päeva lõppedes või ööbisid tuttavate juures, siis Viljandi majutusega tegelevad ettevõtted OTT aastapäevast majanduslikku kasu ei saanud. Transpordi poole pealt kasutasid nii tootjad, meeskond kui ka esinejad pigem isiklikke autosid kui ühistransporti (rong, buss). Majanduslikult mõjutatud said siiski ka kütuse müügiga seotud ettevõtted.

Positiivsete majanduslike mõjudena saab lähtuvalt tabelist tuua välja ühe ja peamise mõju, milleks oli hooajalisuse vähendamine. Kuna sündmus toimus aasta alguses, 10. jaanuaril, siis jäi sündmus oma toimumisajaga ka välja turismihooajast, mis on Viljandis peamiselt suvel. 2015. aasta suve suursündmused Viljandis on Rahvusvahelised Hansapäevad ning Viljandi Pärimusmuusika festival, kuhu on oodata külastajaid nii Eestist kui ka välimaalt ning mille mõju kohalikule majandusele on märkimisväärselt suurem kui OTT aastapäeva tähistamise oma.

Negatiivseid majanduslikke mõjusid lähtuvalt tabelile välja tuua ei saa, sest OTT aastapäeva sündmus ei avaldanud kuidagi mõju kohalikule hinna-kujundamisele (ei avaldanud mõju, mis võinuks põhjustada hinnatõusu või hinnalangust). Sündmuse kulude hindamist võib pidada küll ebapädevaks, kuid kuna sündmus majanduslikku kahjumit ei tekitanud, ei saa ebapädevust negatiivsete majanduslike mõjude all käsitleda. Sama väikest mõju avaldas sündmus ka keskkonnale, mis avaldus enamjaolt tootjate transpordi kasutamises, sh sellest tulenevalt õhku sattunud heitgaasides.

Turismi/kaubanduse mõjuliigi all otsesid negatiivseid ega positiivseid aspekte välja tuua ei oska, sest toimunud sündmus oli oma mastaabilt ning mõjult käesolevast aspektist lähtudes minimaalse mõjuulatusega.

"Sotsiaal-kultuurilisteks mõjudeks on ühiskonna üldiste hoiakute, normide, sotsiaalse osaluse mustrite jms teisenemine. Näiteks võib tuua ühiskonna üldiste tarbimisharjumuste muutumise või kollektiivsete väärtuste järk-järgulise asendumise individuaalsete väärtusorientatsioonidega" (Tartu ülikool. Mis on sotsiaalne mõju?). Sotsiaalsete/kultuuriliste mõjudena saab välja tuua kohalike elanike püsiva huvi ja osalemise üritusega seotud tegevustes, mis tähendab seda, et Viljandimaa Toiduvõrgustikul on kujunenud kindel tarbijaskond ning Viljandimaa Toiduvõrgustik ei ole kohalikele elanikele võõras, mida näitas ka aktiivne laadast osavõtt. Samuti andsid nii tootjatele mõeldud seminar kui ka laat kauplejatele uusi tutvusi, mis tuleviku perspektiivis võivad neile ka edaspidi tuua majanduslikku kasu.

Peamiste psühholoogiliste mõjudena saab välja tuua uued teadmised, mida pakkus tootjatele mõeldud seminar. Samuti ka linnakodanikele avatud seminar "Globaalpohmelus ja kohalik toit ehk kuidas rasketel aegadel söönuks saada" andis kuulajatele palju mõtlemisainet ning samal ajal ka teadmisi, mis võivad otseselt mõjutada (sh laiendada) nende arusaama maailma mitmekesisusest. Negatiivseid psühholoogilisi mõjusid ma OTT aastapäeva tähistamise puhul ei näe.

Poliitiliste/administratiivsete mõjude all konkreetseid väga tugevalt välja tulevaid positiivseid ja negatiivseid mõjusid välja tuua ei oska, kuid kindlasti avaldas mingil määral OTT aastapäeva tähistamine positiivset mõju piirkonna ettevõtte ja asutuste omavahelisele koostööle (näide: Viljandimaa Toiduvõrgustik, Maainfo keskus, Sakala keskus, kohalikud tootjad) ja vastastikusele mõistmisele.

3. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS

3.1. Meeskond ja tegevuste kirjeldus

"Projekti meeskond on töötajad, kes koos projektijuhiga on vastutavad projekti tähtaegse ja kvalitatiivse eesmärgi saavutamise eest" (Perens 2001, lk 192). OTT aastapäeva korraldusmeeskonda kuulusid peamiselt Viljandimaa OTT toimkonna liikmed, kuid kaasa aitas ka Eesti OTT asutajaliige Sirkka Pintmann. Korraldusmeeskonna peamiseks põhimõtteks võib pidada "kes saab, see teeb". Selline jaotus toimus kohati kaootilisena ning minul võttis üsna palju aega, et end korraldusmeeskonnas positsioneerida ning korraldusprotsessi üldisest süsteemist aru saada. Konkreetset tegevuskava (sh ajalist jaotust ja vastutajaid) korraldusprotsessis ei koostatud.

Mina liitusin korraldusmeeskonnaga 2014. aasta oktoobri keskpaigas. Esimene aastapäeva puudutav koosolek pidi toimuma 31.10.2014, kuid lükkus edasi, toimudes 21.11.2014. 15.11.2014 toimus Viljandimaa toiduvõrgustiku ja tootjate koosolek, kus aastapäeva teemat laiemas ringis lõpuks ei tõstatatudki, pigem keskendus koosolek toiduvõrgustiku tulevikuplaanidele, MTÜ loomisele ning tootjate muredele/rõõmudele. Samuti käsitleti aastapäeva sündmuste teemat väga põgusalt ka 21.11.2014 koosolekul. Koosolekul rõhutasin, et kui soovime oma sündmusele mingisugustki toetust, siis oleks vaja hakata kiirelt tegutsema, mis tähendab seda, et tuleb paika saada esinejad ning üle vaadata kulud, tulud ning koostada tegevuskava. Koosoleku lõpul otsustasime ühiselt, et minu vastutada jääb sündmusele kajastuse leidmine. Kuna koosoleku aeg oli üürrike, siis rohkemat seoses aastapäevaga me koosolekul ei käsitlenudki. 26.11. 2014 saatis Viljandimaa OTT eestvedaja välja kirja, kus tegi algust aastapäeva sündmuse tutvustamisega erinevatele osapooltele ning esitas esimesed ettepanekud seoses seminari ettekannete/esinejatega. 26.11 võib arvestada aastapäeva sündmuste korraldamise alguspunktiks, mis tähendab seda, et sündmuseni oli jäänud ligikaudu 1,5 kuud. Siinkohal peaksin selgitama ka asjaolu, et 10. jaanuari kuupäev oli paigas juba varemalt. Kindlat tähendust 10. jaanuaril ei olnud, kuupäev sõltus pigem Sakala keskuse ruumide rendiga seotud vabadest kuupäevadest.

Detsembri alguses toimus konkreetsem koosolek Viljandimaa OTT toiduvõrgustiku eestvedaja ja aastapäeva sündmuste korduvkorraldaja/peakorraldaja Anu Johani ning Eesti OTT asutaja Sirkka Pintmanniga. Koosolekule eelnevalt olin selgeks saanud, et eelarvet pole varasemalt koostatud, eelarve on olematu ning see on samamoodi olnud ka varasemalt, sealjuures on kõik siiski alati õnnestunud.

Minu peamised ülesanded olid seotud enamjaolt sündmuse reklaamimisega ehk pressiteadete koostamise ja levitamisega, Facebooki lehe haldamisega ning erinevate infokanalitega suhtlemisega. Samuti koostas ka põhjaliku kontaktide üldlisti Google drive keskkonda, mida varasemalt olemas ei olnud ning mida saab kasutada ka järgmiste aastate sündmuste korraldamisel ning info edastamisel.

Aastapäeva korraldusmeeskonda kuulusid lisaks minule peamiselt

Anu Johani– sündmuse peakoordinaator, kelle ülesanneteks olid läbirääkimised Maamajanduse infokeskusega, läbirääkimised esinejatega, toitlustuse korraldus, infokirjade ja kutsete edastamine OTT toiduvõrgustiku liikmetele ning üldlistile;

Ülle Sirkkas– üldlisti koostamine;

Sirkka Pintmann– plakati kujundus ja trükk, infokirjade ja kutsete edastamine OTT toiduvõrgustiku liikmetele ning üldlistile.

Määratlust "peamiselt" kasutasin meeskonnaliikmete loetelu ees seetõttu, et kohati oli raske aru saada kes ning kui palju korraldusprotsessi panustas. Info- ja mõtete vahetusse oli kaasatud küll suurem hulk inimesi, kuid peamiselt panustasid aastapäeva korraldustöösse eelpool mainitud liikmed.

3.2. Turundus- ja reklaamtegevus

"Turundus on ideede, toodete ja teenuste kontseptsiooni, hinnakujunduse, edastamise (sh reklaami) ja jaotuse planeerimise ning elluviimise protsess, et luua soodsaid vahetusi üksikisikute ja organisatsioonide eesmärkide rahuldamiseks" (Mauring 2001, lk 13). Käesolevas töös käsitlen tootena toimunud sündmust. OTT aastapäeva on ka varasemalt tähistatud, sellest tulenevalt oli juba varasemalt välja kujunenud peamised sihtgrupid, kellele sündmus suunatud

oli. Minu tööülesanded olid peamiselt seotud sündmuse reklaamimisega. Reklaam on ideede, toodete, teenuste, sündmuste, ürituste jm mitteisiklik tasuline tutvustamine ja propageerimine. Reklaamimine on turunduse silmatorkavaim tegevus (Vihalem 2008, lk 220). Siinkohal kasutan sõna "peamiselt" seetõttu, et mõne reklaamkanali puhul oli reklaamtegevusse kaasatud ka teisi meeskonnaliikmeid.

Lähtudes sihtgruppidest kasutati sündmuse reklaamimiseks 4 peamist viisi:

- **plakatid**, mis olid suunatud Viljandi linna elanikele (vt Lisa 2);
- **sotsiaalmeedia kanal Facebook**, mis oli suunatud pigem nooremale generatsioonile ja mahetoidust ning seminaril käsitletavatest teemadest huvitunutele;
- **infokirjad/kutsed**, mis olid suunatud OTT tootjatele, erinevatele maakondadele ning valdkonnaga seotud asutustele;
- **pressiteated**, mis olid suunatud pigem meedia tähelepanu äratamiseks (vt Lisa 3).

Värvilisi plakateid trükiti 20 tükki, kuid festivali eel selgus, et nendest ei piisa, mis tähendab, et kasutades Kultuuriakadeemia printimisvõimalust trükiti lihtsakoelisemaid plakateid värvilistel paberitel juurde. Plakatid viidi laiali peamiselt Viljandi toitlustus- ja haridusasutustesse nädal enne sündmuse toimumist.

Facebookis lõime Eesti OTT lehekülje alt sündmuse, kus 49 inimest märkis end sündmusel osalevaks ning 8 inimest märkis võib-olla. Kokku oli sündmusele Facebooki vahendusel kutsutud 341 inimest. Leian, et Facebooki loodud sündmuse loomine oli vajalik, kuid levitas infot pigem Kultuuriakadeemia tudengite seas. Siinkohal aga tuleb nentida, et Facebooki sündmuse loomine oligi suunatud pigem nooremale generatsioonile. Facebooki sündmuse loomise vajalikkus seisnes ka selles, et see võimaldas jagada sündmust ka teiste organisatsioonide lehekülgede alt (nt Sakala keskus).

Infokirjad ja kutsed edastati nii tootjatele, erinevatele kultuuriorganisatsioonidele ning põllumajandusega seotud organisatsioonidele. Siinkohal pean mainima, et infokirju saadeti kutsete nime all, kus kutse ei andnud kutsutavatele mingisuguseid privileege. Kutse ja infokirja teemal vaidlesime meeskonnaga üsna tuliselt, kuid sõnas "kutse" ei nähtud siiski enamuse poolt probleemi. Ainukese vormistatud ja kutsena kehtiva kutse vormistasin oma retsensendile, Piret Ausile (vt Lisa 4). See jäi ka esimeseks ja viimaseks.

Pressiteateid saatsin laiali 05.01.2015 varahommikul väga erinevatesse kanalitesse ning osades neist leidis pressiteade ka kajastust. Kõige suurem pressiteadete mõju avaldus OTT aastapäeva videokajastuses, kus Olev Kenk võttis pärast pressiteate ilmumist ühendust ning oli valmis OTT aastapäevast videolugu tegema. Üldiselt saab pressiteadete levikuga rahule jääda, sest pressiteatele põhinenud eelkajastusi oli mitmeid (vt Lisa 5). Ülevaatlikumat turundusplaani aga sündmusega seoses ei koostatud.

3.3. Eelarve ja rahastus

"Eelarve on projekti eesmärgi saavutamiseks vajalike kulutuste kalkulatsioon, mis jaguneb põhiliselt personali, vahendite, kapitali- ja võõrkuludeks" ning "eelarve kalkuleeritakse eri kululiikide ja ülesannete lõikes" (Perens 2001, lk 161). Varasemalt ei ole Viljandimaa OTT aastapäeva sündmusele eelarvet koostatud. Siinkohal tuli see suure üllatusena, sest lähtudes varasematest kogemustest ning õpitust tundus eelarveta sündmuskorraldus võimatu. Eelarve puudumine tekitas minus palju segadust ning vajas aega, et sündmuse varasematest kulu- ja tuluallikatest täpset ülevaadet saada.

Konkreetsete summadega eelarvet sündmuse korraldusprotsessis ei koostatudki, kuid kuluühikutest aru saamiseks koostas enne sündmust enda töö hõlbustamiseks ning mahtude mõistmiseks üldiste kuluühikute ning kuluproportsioonide ülevaate (vt tabel 1). "Projekti kulud on kõik rahalised vahendid, mida vajatakse projekti läbiviimiseks" (*ibid.*, lk 78).

Tabel 1. Projektiga seotud eeldatavad kuluühikud

Nimetus	ühik	kogus	hind	summa	kommentaar
Sakala keskuse ruumide rent (fuajee, suur saal ja jalutussaal)	päev	1	Suur saal 168€, fuajee 52€, jalutussaal 52€	272	Summa arvestatud Sakala keskuse kodulehekülje hinnakirjast lähtuvalt, võttes aluseks MTÜdele ja seltsingutele kehtivatad soodushinnad, katab Maainfo keskus
Tootjate toitlustus	kord	2		teadmata	katab Maainfo keskus
Esineja 1, Lea Maling	kord	1		teadmata	sõltub tulu suurusest
Esineja 2, Enn Onni	kord	1		teadmata	sõltub tulu suurusest
Esineja 3, Kaupo Vipp	kord	1		teadmata	katab Maainfo keskus
Trükiste kujundus	trükis	1	20	20	kujundab tuttav
Trükiste trükk/A2	tk	40	1,56	62,4	põhineb SYS prindi hinnapakkumisel
Trükiste trükk/A3	tk	60	0,6	36	põhineb SYS prindi hinnapakkumisel
Kulud kokku				390,4	

Nagu ülal toodud tabelist näha, ei saanud ma siiski täielikku ülevaadet eelarve kuluproportsioonidest ning ainukesed kuluühikud, mida arvulisel kujul sain eelarvesse esitada, olid seotud ruumi rendiga, mille hinnakiri oli kättesaadav Internetist ning trükistega, mis tuginesid minu poolt esitatud hinnapäringutele. Siinkohal ei õnnestunud mul ka hiljem teada saada täpseid kuluproportsioone, mis olid seotud Maamajanduse infokeskusega. Küll aga saan esitada eelarve kulu poole, kus osa kuluühikuid ja -proportsioone selgusid kas vahetult enne sündmust või sündmuse lõppedes (vt tabel 2).

Tabel 2. Projektiga seotud kuluiühikud

Nimetus	ühik	kogus	hind	summa	kommentaar
Sakala keskuse rent	päev	1		tegelik summa teadmata	kattis Maainfo keskus
Tootjate toitlustus	toidukord	2		teadmata	kattis Maainfo keskus
Esineja 1, Lea Maling	esinemine	1		30	katsime sündmuse tuludest
Esineja 2, Enn Onni	esinemine	1		30	katsime sündmuse tuludest
Esineja 3, Kaupo Vipp	esinemine	1		teadmata	kattis Maainfo keskus
Trükiste kujundus	trükis	1		teadmata	Kujundas Eesti OTT toiduvõrgustiku eestvedaja Sirkka Pintmann koostöös Irena Tammikuga
Plakatite trükk/A2 ja A3	tk	20			Konkreetne summa on teadmata, sponsoreeris Koopakass OÜ
Muud trükikulud	tk			teadmata	Trükikulud Viljandi Kultuuriakadeemias
Kulud kokku				60	

Tulud

Konkreetses sündmuses puhul saab kuluallikatele tuginedes tuludena välja tuua Maainfo keskuse poolt sponsoreeritud kulud (Kaupo Vipp, Sakala rent ning toitlustus) ning plakatitega seotud kulutused, mida sponsoreeris Sirkka Pintmann. Konkreetseid tuluproportsioone aga siinkohal esitada ei õnnestu, sest puuduvad andmed nende suurustest.

Samuti moodustasid tulud ka seminari piletitulust, voldikute müügist ja Viljandimaa OTT liikmemaksudest. Piletitulu, voldikud ja liikmemaksud olid kokku 146,2 eurot, millest maksti Lea Malingule 30€ ning Enn Onnile samuti 30€ seminaril osalemise eest (vt tabel 3).

Tabel 3. Projektiga seotud tuluallikad

Nimetus	summa	kommentaar
Maainfo keskuse toetus	teadmata	Katab Sakala keskuse rendi, tootjate toitlustuse ja Kaupo Vippi honorari
Piletitulu, voldikud ja liikmemaksud	146,2	
Sirkka Pintmanni ja Irena Tammiku toetus	teadmata, tasu ei küsinud	Trükiste kujundus
Koopakass OÜ	teadmata	Plakatite trükk
Tulud kokku	146,2	

Lähtudes aga tabelis 1. "Projektiga seotud eeldatavad kuluühikud" välja toodud summadest (Sakala keskuse ruumide rent ning trükiste kujundus ja rent), saab projektiga seotud tulusid arvestada järgmiselt:

Maainfo keskuse toetus ruumide rendiks: 272€

Maainfo keskuse toetus Kaupo Vippi honorariks ja tootjate toitlustamiseks: teadmata

Trükiste kujundus: 20€

A2 trükiste trükk (8 tk): 12,48€

A3 trükiste trükk (12 tk): 7,2€

Piletitulu, voldikud ja liikmemaksud: 146,2€

Projekti tulud kokku: 457,88€

Kuna Kaupo Vippi ja tootjate toitlustamisega seotud summad on teadmata, siis saab eelnevale tuginedes väita, et projekti tulud olid rohkem kui 457,88€, mis ületab tabelis 1 välja toodud kulusid. Eelnevale tuginedes saab väita, et sündmus majanduslikku kahju endale ei tekitanud. Sündmuse majanduslike tulude hindamist ning tekkinud kasumit aga konkreetselt välja tuua ei saa, sest puuduvad täpsed andmed kõikide kulu- ja tuluühikute osas. Samuti ei oldud varemalt paika pandud ka sündmuse majanduslikke eesmärke.

3.4. Sündmuse korraldusprotsessi ja toimumise analüüs

OTT aastapäeva sündmuse toimumise ladusust võib pidada heaks, mis tähendab seda, et kõik plaanitud sündmused toimusid ning olid ka üsna täpselt graafikus. Suuremaid apsakaaid sündmuse puhul välja tuua ei oskagi. Pigem ei toiminud ladusalt korraldusprotsess.

Korraldusprotsess algas üsna hilja, kuid sündmuskorraldusega sedavõrd hilja alustamine ei tundunud olevat probleem kellelegi teisele peale minu. Siinkohal tugineksin isiklikule arvamusele, et kuna sündmust on varasemalt sama "süsteemi" järgi korraldatud ning selline korraldamisloogika ei ole varasemalt kellelegi muret valmistanud, siis probleem eksisteeriski ainult minus endas, mis tähendas seda, et mul tuli olukorraga leppida ning sellise korraldusloogikaga kaasa minna. Nentima peab ka asjaolu, et kuna minu roll sündmuskorralduses oli pigem teisejärguline, ei osanud ma võtta ka juhi positsiooni, millest korraldusprotsessis laias laastus vajaka oli.

Korraldusprotsessi toimimise takistuseks võis saada korraldusmeeskonna ning organisatsiooni struktuuri halvasti tajumine. "Struktuuri mõte on selles, et igale töörühmale tekib oma identiteet, samuti tõhustab see üksikisikute ja rühmade omavahelist kommunikatsiooni" (Brooks 2008, lk 201). "Struktuuri eesmärk on korraldada organisatsiooniliikmete tööjaotust nii, et igaühe panus oleks organisatsiooni eesmärkide saavutamisel rakendatud parimal viisil" (*ibid.*). Sündmust korraldas peamiselt küll organisatsioonina seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik, kuid tegelikult oli korraldusprotsessi taga vaid väike grupp inimesi, kellest kõik ei olnud otseselt Viljandimaa Toiduvõrgustikuga seotudki. Siinkohal tuligi esmane laakheli organisatsiooni ning korraldusmeeskonna struktuuri ja toimimise mõistmisel, mis muutis meeskonda sisseelamise raskeks.

"Organisatsioon on oma olemuselt kogum üksikisikutest, kes on teatud viisil organiseerunud, et saavutada teatud eesmärgid" (Brooks 2008, lk 30). Siinkohal tootsin organisatsiooni seletuse üle korraldusmeeskonna konteksti, mis on samuti teatud viisil organiseerunud ning orienteeritud teatud eesmärkide saavutamisele. "Martin (2005) järgi on meeskond väike ja ühtne rühm, mis töötab efektiivselt ja kooskõlastatult, olles keskendunud ühisele eesmärgile" (*ibid.*, lk 101). OTT aastapäeva korraldusmeeskonda saab pidada samuti väikeseks rühmaks, mis oli keskendunud ühisele eesmärgile, kuid siinkohal ei saa ma väita, et kooslus töötas täiel määral efektiivselt ja kooskõlastatult. Kuigi korraldusmeeskonna töös oli vajakajäämisi tuleb siiski nentida, et

siinkohal ei saa OTT aastapäeva sündmutega seotud inimesi ka määratleda lihtsalt kui rühma, sest meeskonnaliikmed sõltusid siiski üksteisest ning üksteise tegevusest rohkem, kui rühma puhul. Scheni (1988) käsitluse järgi on rühm mis tahes arv inimesi, kes suhtlevad üksteisega, on teadvustanud üksteise olemasolu ning tajuvad ennast rühmana (Brooks 2008, lk 100). Eelnevast tulenedes jääksin OTT aastapäeva korraldusmeeskonna juures siiski kasutama mõistet "meeskond" vaatamata sellele, et ma ise ei osanud ennast meeskonnas positsioneerida ning meeskonnaliikmena tunda.

"Projekti meeskond on töötajad, kes koos projektijuhiga on vastutavad projekti tähtaegse ja kvalitatiivse eesmärgi saavutamise eest" (Perens 2001, lk 192). Lähtudes eelnevalt välja toodud projekti meeskonna mõistest leian, et kuigi meie korraldusmeeskonnal oli küll eestvedaja (projektijuht), ei suutnud ta ennast piisavalt hästi selgeks teha, kehtestada ning siinkohal tekib ka küsimus, kas ta ise üldse soovis eestvedaja ja juhi rolli täita ning millisel määral sellisel kujul roll tema isikuomadustega sobib. "Projektijuht on isik, kes vastutab projekti ülesannete tähtaegse ja erialaliselt õige läbiviimise eest. Projektijuht plaanib, ohjab ja kontrollib projektigrupi tööd nii sisulisest, personaalsest, tähtajalisest kui ka eelarvelisest aspektist" (*ibid.*). Lähtudes varasematest kogemustest ning kokkupuudetest aastapäevasündmuste korraldamise eestvedajaga julgen väita, et aastapäeva sündmuste puhul ei lähtunud eestvedaja projektijuhi määratlusest ning mõistega seotud ülesannetest vaid positsioneeris end pigem meeskonnaliikmena, kes on varem samasuguse kontseptsiooniga sündmust korraldanud ning kellel on sellealased teadmised, kuid kes mingisugustel põhjustel ei soovi/ei saa võtta projektijuhi rolli.

Nendin, et korraldustöö käigus sain aru, et sellist laadi sündmuste korraldamine ei ole see valdkond, millega ma ka edaspidi sooviksid tegeleda. Siinkohal pean silmas väikese organisatsiooni initsiatiivipõhist korraldustööd, mis on keskendunud põllumajandusele, mahetootmisele ning tootmisele laiemas plaanis. OTT aastapäeva korraldusprotsessile tuginedes leian, et sellist laadi korraldustöö on pigem õhinapõhine, kus puuduvad igasugused reeglid ja süsteemid. Kuigi sündmusel on potentsiaali suurendada ja edasi areneda ning sündmuse idee on hea, ei näe ma antud sündmuse ja korraldusmeeskonna puhul arengupotentsiaali ja -soovi. Siinkohal leian, et tuleks üle vaadata sündmuse korraldusmeeskond, mis ei ole sedavõrd organisatsioonipõhine ning koosneks suuremal määral korraldusvaldkonnas tegutsevatest ja vastava pädevusega liikmetest ning organisatsiooniga seotud liikmetele jääks pigem nõuandja ja soovitaja roll.

Julgen aga väita, et nii külastajad kui ka tootjad jäid sündmusega rahule. Sündmuse kordaminek avaldus ehk kõige rohkem toimunud laadal, kus rahvast oli palju ning nii mõnedki tootjad müüsid ära kogu oma kauba. Suheldes laada ajal ning ka laada lõppedes tihedalt tootjatega ning uurides nende heaolu kohta tundus, et üldjuhul jäadi laada ning kohapealse korraldusega rahule.

Siinkohal tuleb aga välja tuua, et eelpool väljatoodud analüüs põhineb minu kui meeskonnaliikme tajul. "Taju on see, kuidas me näeme ja tõlgendame sündmusi ja olukordi meie ümber" (*ibid*, lk 39). Kuna me kõik näeme ja tõlgendame olukordi ning sündmuseid erinevalt, siis eelpool väljatoodud murepunktid lähtuvad vaid minu isiklikust arvamusest ning tõlgendustest.

3.5. Eneserefleksioon

OTT aastapäeva korraldusprotsessis osaledes sain kõige enam õppetunde seoses meeskonna ja korraldusviisidega, mis erinesid senini õpitust. Tuginedes õpitule, on minu silmis korraldusmeeskond ühiselt toimiv grupp inimesi, kus teatakse oma ülesandeid, vastutusvaldkonda ning keskendutakse ühiselt lõppeesmärgile – sündmusele. OTT meeskonnas ei tundnud ma end meeskonnaliikmena vaid isikuna, kes täidab lihtsalt mingisuguseid ülesandeid olenemata sellest, kas need puudutavad minu vastutusvaldkonda või mitte. Samuti peaks korraldamisprotsess olema organiseeritud, tuginema kindlatele süsteemidele (näiteks vastutusvaldkondadele) ning sisaldama teatud kirjalikke dokumente, millele tugineda (näiteks eelarve). OTT aastapäeva korraldusmeeskonnas kindlad vastutusvaldkonnad pigem puudusid ning kuigi sarnasel kujul sündmust korraldati kolmandat korda, ei olnud varasematest sündmustest isegi eelarvet, millele tugineda.

Varasemalt on Viljandimaa OTT aastapäeva tähistamist eestvedanud ühed ja samad inimesed, kuid selle aasta sündmuse puhul oli varasemaga võrreldes meeskonnas lisaks minule veel 1–2 uut liiget, kellel oli oma nägemus ja arvamus toimuvast ning uute inimestega harjumine, sh sisseelamine võttis kindlasti mitmetel meeskonnaliikmetel aega. Kuigi meeskond oli väike, siis tundsin, et nii sündmuse eesmärk kui ka teostamist vajavad ülesanded ei olnud kõikidele liikmetele siiski üheselt arusaadavad. Samuti võis minu isiklikku meeskonnatunnetust mõjutada ka asjaolu, et varasemad korraldajad olid harjunud korraldama üsna kaootiliselt, ilma igasuguste analüüside ja eelarveteta, kuid mina oleksin soovinud tugineda teatud läbimõeldud

informatsioonile, seda enam, et olin meeskonnas uustulnuk.

Seoses meeskonnatöö korraldusega pean suurimaks õppetunniks seda, et iga sündmuskorraldus ei käi õpiku järgi ning ka sellisel kujul korraldamine on võimalik. Siinkohal tuleb kindlasi välja tuua asjaolu, et sellisel viisil sündmuskorralduse puhul võib kannatada sündmuse kvaliteet ning ka meeskonnavaheline sünergia. Olles meeskonnaliige vaid väga lühikest aega ei oska ma öelda, millised on korraldusmeeskonda kuulunud inimestevahelised suhted praegu, mitu kuud hiljem, kuid minul isiklikult on kontakt korraldusmeeskonda kuulunud liikmetega katkenud.

Lisaks tahan välja tuua ka asjaolu, et nii minu korraldusmeeskonda sisseelamist kui ka sündmuse kontseptsioonist ja -korraldusviisidest arusaamist võis pärssida asjaolu, et mul ei ole olnud varasemat kogemust põllumajanduse ning tootmisega. Olen varasemalt kokku puutunud küll laada korraldamisega, kuid OTT aastapäeva tähistamine hõlmas palju rohkemat kui ainuüksi laad.

KOKKUVÕTE

Käesoleva aasta 10. jaanuaril toimus Seltsing Viljandimaa Toiduvõrgustik ja MTÜ Eesti OTT poolt koordineeritud Otse Tootjalt Tarbijale (OTT) aastapäeva tähistamine, mis hõlmas tootjatele mõeldud koosolekut ja seminari, laata ja avalikku seminari "Globaalpohmelus ja kohalik toit ehk kuidas keerulistel aegadel söönuks saada". Korraldusmeeskonda kuulus lisaks minule peamiselt kolm liiget: Anu Johani, kes oli sündmuse peakoordinaator ning kelle ülesanneteks olid läbirääkimised Maamajanduse infokeskusega, läbirääkimised esinejatega, toitlustuse korraldus, infokirjade ja kutsete edastamine OTT toiduvõrgustiku liikmetele ning üldlistile; Ülle Sirkkas, kelle vastutada oli üldlisti koostamine ning Sirkka Pintmann, kes tegeles plakati kujunduse ja trükiga, infokirjade ja kutsete edastamisega. OTT Korraldamisprotsessis täitsin meeskonnaliikmena eelkõige kommunikatsiooniga seotud ülesandeid.

Sündmust võib pidada kordaläinuks, mis tähendab seda, et kõik plaanitud sündmused toimusid ning olid ka üsna täpselt graafikus. Samuti oli sündmusel palju külastajaid ning positiivne tagasiside nii tootjate kui ka külastajate seast. Suuremaid apsakaid sündmuse toimumise puhul aset ei leidnud, pigem ei toiminud latusalt sündmuse ettevalmistusprotsess, mille põhjuseks võis olla asjaolu, et varasemalt on Viljandimaa OTT aastapäeva tähistamist eestvedanud ühed ja samad inimesed, kuid selle aasta sündmuse puhul oli varasemaga võrreldes meeskonnas lisaks minule veel 1–2 uut liiget, kellel oli oma nägemus ja arvamus toimuvast ning uute inimestega harjumine, sh sisseelamine, võttis kindlasti mitmetel meeskonnaliikmetel aega. Kuigi meeskond oli väike, siis tundsin, et nii sündmuse eesmärk kui ka teostamist vajavad ülesanded ei olnud kõikidele liikmetele siiski ühiselt arusaadavad.

Sündmuse kaaskorraldamine andis mulle hea ülevaate OTT toiduvõrgustikust, selle toimimisest, tugevustest ning puudustest. Siinkohal võiks OTT toiduvõrgustiku liikmed kaasata oma sündmuste korraldusprotsessi rohkem kultuurikorraldajaid, kes oskavad ehk suunata tähelepanu uutele korralduslikele aspektidele ning aidata muuta sündmuskorraldus ning kohapealne läbiviimine sujuvamaks.

KASUTATUD KIRJANDUS

Brooks, I. 2008. *Organisatsioonikäitumine: üksikisik, rühm ja organisatsioon*. Tallinn: Tänapäev

EAS. 2015. *Ettevõtluse arendamise sihtasutus*. <http://www.eas.ee/et/alustavale-ettevotjale/toeoevahendid/sonastik/view/72>, (12.04.2015)

Eesti konjunkturiinstituut. 2012. *Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ja analüüs*. http://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri-ja_spordisundmuste_majanduslik_maju.pdf, (12. 04.2015)

Eesti OTT. *Eesti OTT-d*. <http://www.eestiott.ee/eesti-ott-d.html>, (17.04.2015).

Eesti OTT. *Toiduvõrgustiku alustaja abi*. <http://www.eestiott.ee/alustaja-abi.html>, (17.04.2015).

Haapsalu kutsehariduskeskus. *Majanduse tegevusvaldkonnad*. http://www.hkhk.edu.ee/vanker/majandus/majanduse_tegevusvaldkonnad.html, (15.05.2015)

Hea kodanik. 2001. *Kuidas asutada seltsingut?* <http://ngo.ee/seltsinguasutamine>, (02.04.2015).

Inforegister. 2015. <https://www.inforegister.ee/80379640-VILJANDIMAA-OTT-MTU>, (10.04.2015)

JUST. 2015. Justiitsministeerium. http://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/elfinder/article_files/majanduslike_mojude_hindamise_metoodika.pdf, (18.04.2015)

Kultuuri.net. *Sündmused*. <http://kultuuri.net/visit/viljandi/sundmused/> (10.04.2015)

Maamajanduse infokeskus. *Põhimäärus.* <http://maainfo.ee/index.php?page=22>, (12.04.2015)

Mauring, T. 2001. *Turunduse alused I.* Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus.

MTÜ Viljandimaa OTT põhikiri.

<https://docs.google.com/file/d/0B2up5slavL3ZbWNrRDVMMm16TGVseldmSEZFM2xtRXRPeDM0/edit>, (05.04.2015)

Organisatsiooni liikmete nimekiri.

OTT tegevuste eelarve 2015.a.

Perens, A. 2001. *Projektijuhtimine.* Tallinn.

Pintmann, S. 2015. Suuline teade autorile. Tallinn, 21. aprill.

Puhkaeestis.ee. *Viljandi Turg.* <http://www.puhkaeestis.ee/et/viljandi-turg>, (15.05.2015)

Siimon, A. 2004. *Organisatsiooniõpetus.* Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Statistikaamet. *Viljandi linn.* <http://www.stat.ee/ppe-viljandi-linn>, (15.05.2015)

Statistikaamet. *Viljandi Maakond.* <http://www.stat.ee/ppe-viljandi-maakond>, (15.05.2015)

UT. 2015. Tartu Ülikool.

http://www.ut.ee/haridustehnoloogia/projekt/kursus2/13_mis_on_sotsiaalne_mju.html,
(18.04.2015)

Vihalem, A. 2008. *Turunduse alused.* Tallinn: Külim.

Viljandi linna kodulehekül. <https://www.viljandi.ee>, (15.05.2015)

Viljandi Linnavalitsus. 2013. *Viljandi linna arengukava 2013–2020*,
https://www.viljandi.ee/documents/36926/488500/Vm28_lisa.pdf/2720f458-1f2a-4e78-8e46-4d04fe56f86f, (15.05.2015)

Viljandimaa Toiduvõrgustik OTT. *MTÜ Viljandimaa OTT*.
<http://viljandiott.blogspot.com/2015/01/mtu-viljandimaa-ott.html>, (05.04.2015)

Viljandimaa Toiduvõrgustik Seltsinguleping. 2011.

Viljandimaa Toiduvõrgustik Seltsingu punkt 5. muudatus. 2012.

ÕS 2013. 2015. Eesti õigekeelsussõnaraamat 2013. <http://www.eki.ee/dict/qs/>, (05.04.2015)

LISAD

Lisa 1 Ajakava

10. jaanuari sündmuste päevakava:

10:00 Tootjate ja toimkondade aastakoosolek. Lea Malingu õpituba riietumisvõimalustest müüjatele ja müügiplatsi kujundamisest.

13:00 Taluturg tootjatega Eesti OTT toiduvõrgustikest

14:30–17:30 arutlevad kohaliku toidu teemal:

- raamatu "Globaalpohmelus" autor Kaupo Vipp;
- Viljandi roheline maja poe ja kohviku peremees Enn Onni;
- Viljandimaa OTTi ja Eesti OTTi arengutest ja tegemistest aastal 2015 Sirkka Pintmann, Anu Johani.

18:00 OTT võrgustike eestvedajate töökoosolek

Lisa 2 Plakat

Viljandimaa OTT ja MTÜ Eesti OTT kutsuvad laadale ja seminarile

Viljandisse, Sakala Keskusesse 10. jaanuaril 2015

GLOBALPOHMEELUS JA KOHALIK TOIT

ehk kuidas keerulistel aegadel söönuks saada

13.00 TALUTURG Sakala Keskuses
14.30-17.30 SEMINAR

Kohaliku toidu teemal arutlevad:
KAUPO VIPP, raamatu "Globaalpohmelus" autor;
ENN ONNI, Viljandi Rohelise maja poe ja kohviku peremees;

Pilet seminarile: 2 € (õpilastele tasuta)

Päeva juhib: **EMIL RUTIKU**

Lähem info:
eestiott.ee
<http://viljandiott.blogspot.com/maainfo.ee>

Ürituse läbiviimine on toetatud Eesti maaelu arengukava tehnilise abi vahenditest maaeluvõrgustiku tegevusele.

Lisa 3 05.01.2015 edastatud pressiteade

PRESSITEADE

Viljandis toimub üle-eestiline kohaliku toidu laat ja seminar

Uue aasta teisel nädalavahetusel, 10. jaanuaril kutsub OTT toiduvõrgustik kõiki puhta, tervisliku ja eelkõige kohaliku toidu austajaid Viljandisse, Sakala keskusesse laadale ja seminarile "Globaalpohmelus ja kohalik toit ehk kuidas keerulistel aegadel söönuks saada".

Seminaril astub üles raamatu "Globaalpohmelus" autor Kaupo Vipp, Viljandi mahetoidumeka Rohelise maja pood ja kohvik peremees Enn Onni ning Maajamanduse infokeskuse maaeluvõrgustiku esindajad. Lisaks seminarile on avatud Eesti OTT toiduvõrgustikku kuuluvate tootjate laat, kus laadamelu ning kohaliku toidu koorekiht saab olema garanteeritud. Päeva juhib Kolga OTT toiduvõrgustiku liige Emil Rutiku.

OTT on lühend, mis tähendab otse tootjalt tarbijale, kus kaubavahetus käib läbi kaubakohtumiste ning puudub vahendaja. Esimene OTT asutati Kuusalus 1. augustil 2009. aastal ja tänaseks on 12 OTT toiduvõrgustikku üle Eesti. Eesti OTT toiduvõrgustik on 2014. aastal ellu kutsutud kodanikeühendus, mis koondab kõiki OTT toiduvõrgustikke Eestis. Vaata lisaks: <http://www.eestiott.ee>

Kutse

Hea OTT toiduvõrgustiku sõber

Oled oodatud koos meiega tähistama 10.
jaanuaril Sakala keskuses OTT
aastapäeva.

Kutse kehtib kahele. Seminari pileti saate
kätte nime alusel piletilehist.

Lisainfo ning programm Eesti OTT
kodulehel
www.eestiott.ee

Kohtumiseni! ☺

Lisa 5 Pressikajastused

Eelkajastused:

- 05.01.2015 Maaleht: "Viljandis toimub üle-eestiline kohaliku toidu laat ja seminar"
<http://maaleht.delfi.ee/news/maaleht/uudised/viljandis-toimub-ule-eestiline-kohaliku-toidu-laht-ja-seminar?id=70490371>
- 05.01.2015 Sakala: "Viljandi OTT valmistub kohaliku toidu laadaks"
<http://www.sakala.ajaleht.ee/3044247/viljandi-ott-valmistub-kohaliku-toidu-laadaks>
- 06.01.2015 Bioneer.ee: "Viljandis toimub üle-eestiline kohaliku toidu laat ja seminar"
<http://www.bioneer.ee/eluviis/mahepollumajandus/aid-18361/Viljandis-toimub-ule-eestiline-kohaliku-toidu-laht-ja-seminar>
- 09.01.2015 Terevisioon: 1:36:26, teleintervjuu Sirkka Pintmanniga
<http://etv.err.ee/v/1561a0f0-3bf4-446d-959c-91f6262f62ac>
- 10.01.2015 Vikerraadio: Vikerhommik, Emil Rutiku
<http://m.err.ee/ee/vikerraadio/saade/983582>
- 10.01.2015 ERR.ee, Uudised: "Emil Rutiku: toidu puhul on äärmisel oluline usaldus"
<http://uudised.err.ee/v/eesti/7428c3b7-d48c-490d-932a-92168482e520>

Järelkajastused:

- 12.01.2015 Terevisioon, alates 08:17; videokasjastus
<http://etv.err.ee/v/05864135-bff4-4326-abe3-f0397039bb02>
- 12.01.2015 ERR.ee, Uudised: "Viljandis korraldati esimene toidulaat"
<http://uudised.err.ee/v/majandus/9fa7ea28-c351-4219-8647-995d045ac41a>
- 12.01.2015 Maaleht: "Viljandis peeti toidulaata"
<http://maaleht.delfi.ee/news/maaleht/tarbija/viljandis-peedi-toidulaata?id=70543075>
- 15.01.2015 Pärnu Postimees: "Isu mahetoidu järele kasvab jõudsalt"
<http://www.parnupostimees.ee/mobile/?id=3056007>
- 19.01.2015 Postimees Pluss: "Supermarketist ringiga tagasi talutoidu juurde"
<http://pluss.postimees.ee/3067409/supermarketist-ringiga-tagasi-talutoidu-juurde>

Lisa 6 Pildid sündmusest

Pilt 1 Tootjate ja toimkondade aastakoosolek

Pilt 2 Lea Malingu õpituba riietumisvõimalustest müüjatele ja müügiplatsi kujundamisest

Pilt 3 Taluturg tootjatega Eesti OTT toiduvõrgustikest

Pilt 4 Taluturg tootjatega Eesti OTT toiduvõrgustikest

SUMMARY

OTT (from manufacturer to the customer) anniversary celebrations were held for the third time in Sakala Centre in Viljandi on 10th January 2015. Celebrations included a meeting and a seminar for the manufacturers, local food fair and a public seminar "Global hangover and local food—how to survive in difficult times". As a member of the managing team I was responsible for the event communication.

The anniversary celebrations were successful, all planned events took place at the right time and there were a lot of visitors. Also, the feedback from the manufactures and visitors was positive. Although everything went well, there were misunderstandings and the organizing process wasn't as smooth as it should be.

The reason of all that could be the fact that there were new members in the team, who had their own vision and opinion about the event and organizing. Despite the fact we had small team, I felt that the tasks and the purpose of the event wasn't commonly understood.

Co-organization of this event gave me a really good overview of the OTT food network, its functioning, strengths and weaknesses. I think that OTT food network should involve more and more culture management students in the organizing process to get fresh ideas and new organizational aspects to help making the event organizing more smoother.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kadi Mitt

(sünnikuupäev: 01.02.1990)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
OTT toiduvõrgustiku aastapäev,

mille juhendaja on Jana Karilaid,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **18.05.2015**